

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rozsahu prílohy č. 2 k zákonu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA RAJEC – AKTUALIZÁCIA NA ROKY 2019-2025

I. Základne údaje o obstarávateľovi

1. Názov

MESTO RAJEC

2. Identifikačné číslo

00 321 575

3. Adresa sídla

Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Milan Lipka

Primátor mesta

Zvolený do funkcie dňa 10.11.2018, podľa osvedčenia o zvolení za primátora mesta zo dňa 10.11.2018

Mesto Rajec

Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec

tel. číslo: 041/507 65 21

mobil: +421 0917/592 385

e-mail: primator@rajec.sk;

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie

Bc. Júlia Tomčíková

Referent špecialista

Mesto Rajec

Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec

mobil: +421 0918/592 964

e-mail: julia.tomcikova@rajec.sk;

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec – aktualizácia 2019-2025

2. Charakter

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec (ďalej aj iba „PHSR“) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa mesto nachádza – t.j. Žilinského samosprávneho kraja (viac v časti *Východiská*) a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Z hľadiska legislatívy, upravujúcej ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, táto aktualizácia PHSR na obdobie 2019-2025 plní funkciu „programu rozvoja obce“ v zmysle § 8 zákona NRSR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z. účinného od 1. januára 2015, pričom tento zákon definuje aj obsahovú štruktúru a upravuje aj pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, obcí a ďalších subjektov územnej spolupráce a podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

Tento dokument je otvorený, je možné ho dopĺňať a tým pružne reagovať na potreby občanov a potreby rozvoja obce.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je

- odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Samotná podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na:

- komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu,
- rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu,
- zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- rozvoj cestovného ruchu,

- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný rozvoj aglomerácií, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerance v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia a i.

4. Obsah (osnova)

PHSR obsahuje dáta patriace do:

- a) analytickej časti - komplexné hodnotenie a analýza východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti - obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti - obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
- e) finančnej časti - obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vzhľadom na záujem rešpektovať existujúcu štruktúru PHSR sa vyššie uvedené časti v tomto dokumente mierne prelínajú a jednotlivé dáta sú uvádzané v rozsahu, štruktúre a umiestnení zohľadňujúcim miestne pomery a potreby.

5. Uvažované variantné riešenie zohľadňuje ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

PHSR mesta Rajec nie je spracovaný variantne. Je spracovaný pre správne územie mesta Rajec, pozostávajúce z k. ú. Rajec.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Financovanie spracovania dokumentu hradí mesto z vlastných zdrojov. Externému spracovateľovi dokumentu bola vystavená objednávka v roku 2018. Po doručení návrhu dokumentu spracovateľom, bol predložený na pripomienkovanie a doplnenie návrhov a podnetov zo strany občanov, komisií pri MZ – jún – október 2019. Následne bol dokument doplnený o finančný a časový plán.

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Tento PHSR je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov zo štrukturálnych fondov). V zmysle zákona sa regionálny rozvoj a jeho podpora realizuje na 4 úrovniach – prostredníctvom príslušných dokumentov:

- Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len "národná stratégia"),
- programu rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len "program rozvoja vyššieho územného celku"),
- programu rozvoja obce (ďalej len "program rozvoja obce") – môže byť nahradený úrovňou 4,
- spoločného programu rozvoja obcí (ďalej len "spoločný program rozvoja obcí") – môže nahradiť úroveň 3.

V rámci hierarchie rozvojovej dokumentácie regionálneho rozvoja v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení, je pre tento PHSR najvýznamnejší priamy nadradený dokument, a to Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2014 -2020. Súlad PHSR mesta Rajec v aktualizácii 2019 - 2025 možno identifikovať pri plnení vrcholového cieľa Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) „Žilinský samosprávny kraj dosiahne do r. 2020 pozitívnu zmenu vedúcu k zvýšeniu kvality života jeho obyvateľov v integrujúcej sa Európe.“, nakoľko hlavným cieľom nášho PHSR je dosiahnutie kvalitného života jej obyvateľov v stabilnom a atraktívnom prostredí. Súlad, či už vo forme vízie a cieľov alebo aj konkrétnych opatrení a aktivít je aj vo všetkých 4 strategických cieľoch ŽSK a všetkých relevantných špecifických cieľoch a prislúchajúcich opatreniach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec v tejto aktuálnej verzii „aktualizácia 2019-2025“, nie je novým dokumentom. Vychádza z PHSR vypracovaného v roku 2008 a bol spracovaný najmä so zámerom na zapracovania nových legislatívnych požiadaviek a tiež z dôvodu aktualizácie rozvojovej časti, predovšetkým stratégie a programu rozvoja. Súčasťou aktualizácie bola úprava formálnej stránky dokumentu s účelom zvýšenia atraktivity a prehľadnosti a tiež doplnenie relevantných aktuálnych štatistických údajov.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Mestské zastupiteľstvo Rajec

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie mestského zastupiteľstva

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy

Vstupy pre PHSR mesta Rajec – aktualizácia 2019-2025:

- aktuálne platné strategické dokumenty a východiskové údajové podklady,
- príslušná legislatíva, predpisy, normy a nariadenia,
- analýzy socioekonomických, kultúrno-historických, krajinno-ekologických a finančných podmienok mesta,
- identifikácia problémov, určenie priorít a cieľov regionálneho rozvoja mesta,
- efektívny manažment ľudských zdrojov podieľajúcich sa na tvorbe, implementácii a monitorovaní dokumentu PHSR mesta .

2. Údaje o výstupoch

Vízia mesta Rajec je:

- dobre hospodáriace a dobre riadené mesto s aktívnou spoluprácou v regióne Rajeckej doliny
- progresívne mesto s dynamickým rastom
- mesto, kde je prioritou občan
- mesto vzdelaných ľudí s aktívnym prístupom k životu
- mesto chrániace a zveľaďujúce svoje prírodné a kultúrne dedičstvo
- atraktívne miesto pre život – pekné, čisté, zdravé a bezpečné mesto

Jednotlivé konkrétne výstupy nie je možné vopred definovať, keďže konkrétne projektové aktivity budú vybrané v priebehu realizácie programu rozvoja mesta. Výstupom realizačnej časti bude súbor aktivít, či už hmotného alebo nehmotného charakteru, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok na území mesta. Tieto aktivity prispievajú nielen k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov, ku skvalitneniu infraštruktúry, zlepšeniu kvality života obyvateľov, ale aj k ochrane a tvorbe životného prostredia.

Hlavným cieľom je vybudovať stabilné a atraktívne miesto pre život v oblasti:

- infraštruktúry: vytvorenie kompletnej infraštruktúry stimulujúcej rozvoj mesta
- ľudských zdrojov: rozvoj ľudských zdrojov pre zlepšenie kvality života
- ekonomický rozvoj: rast konkurencie schopnosti priemyslu a služieb s využitím potenciálu mesta

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vzhľadom na všeobecnú povahu spracovaného dokumentu neurčujeme jednotlivé vplyvy na ŽP. Celkové zameranie dokumentu má za cieľ vytvorenie podmienok pre udržateľný rozvoj s dôrazom na ochranu a tvorbu životného prostredia, zdravia obyvateľstva.

Možno predpokladať, že napĺňanie strategických cieľov rozvojového dokumentu rešpektujúceho princípy trvalo udržateľného rozvoja a platnú legislatívu pre ochranu životného prostredia a zdravia, bude mať pri správnej implementácii prevažne pozitívny dopad na životné prostredie, sprevádzaný rozvojom kvality života obyvateľstva a návštevníkov obce, zvyšovaním životnej úrovne, efektívnejším uplatňovaním ochrany a tvorby životného prostredia a zachovania existujúceho prírodného a kultúrneho dedičstva, zvyšovaním kvality bývania, školstva, občianskej vybavenosti a služieb, zvyšovaním príležitostí a možností rastu zamestnanosti, znižovaním negatívnych spoločenských javov, zlepšovaním zdravotného stavu obyvateľov.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Všetky prioritné oblasti sú zamerané na zvýšenie kvality života obyvateľov prihládajúc na ochranu životného prostredia a zvýšenie stability územia .

Strategický dokument PHSR mesta Rajec aktualizácia 2019-2025 vo svojej strategickej časti obsahovať návrhy cieľov a opatrení, ktoré budú viac, či menej zamerané na zlepšenie kvality životných podmienok obyvateľov mesta .

5. Vplyv na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu na ich zmiernenie

V katastri mesta Rajec a ani v jeho záujmovom území sa nenachádza žiadne chránené územie typu národného parku, alebo chránenej krajinnnej oblasti a preto celé územie katastra z hľadiska ochrany prírody patrí do I. stupňa ochrany.

Nedáľeko katastra obce sa však nachádza maloplošné chránené územie - prírodná rezervácia Šujské rašelinisko so 4. stupňom ochrany, ktoré leží v katastri obce Rajecká Lesná. Jej katastrálne územie susedí s obcou Šuja, ktorá je súčasťou záujmového územia mesta Rajec.

V rámci katastrálneho územia Rajec sa nachádza chránený prírodný výtvar lipa veľkolistá (*Tilia platyphylla*). Vek je odhadovaný na 250 rokov. Lipa sa nachádza v lokalite evanjelického cintorína v Rajci .

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Pri realizácii jednotlivých aktivít nie sú známe riziká, ktoré by mali závažný vplyv na životné prostredie alebo zdravie obyvateľstva.

7.Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na plochu, charakter územia a aktivity strategického dokumentu nie sú známe žiadne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

- obyvatelia mesta,
- občianske združenia pôsobiace na území mesta.
- právnické a fyzické osoby pôsobiace na území obce.

2. Zoznam dotknutých subjektov

1. Obec Rajecká Lesná
2. Obec Šuja
3. Obec Ďurčiná
4. Obec Veľká Čierna
5. Obec Malá Čierna
6. Obec Malé Lednice
7. Obec Kľače
8. Obec Jasenové
9. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky odbory)
10. Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky
11. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
12. Okresný úrad Žilina, odbor pozemkový a lesný odbor
13. Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia
14. Obvodný banský úrad Prievidza
15. Regionálny úrad verejného zdravotníctva
16. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru
17. Krajský pamiatkový úrad Žilina
18. Žilinský samosprávny kraj
19. Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriedel ...
20. Ministerstvo dopravy výstavby SR

3. Dotknuté susedné štáty

Nie sú.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Súčasťou strategického dokumentu sú tabuľky, grafy a obrázky.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Uvedené v kapitole 1. Úvod v časti 1.2 Východiská PHSR mesta Rajec – aktualizácia 2019-2025

IV. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Rajec, 14.02.2020

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Bc. Júlia Tomčíková

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Milan Lipka
primátor mesta